

Emlékeztető
a Műszaki Tanács 1991. október 16.-i üléséről

nm. 13

Jelen vannak: Csaba László	IIF
Bohus Mihály	JATE
Jeszenszky Edit	OSZK
Hanák Péter	BME
Kiss István	BME
Martos Balázs	MTA SZTAKI
Nagy Miklós	IIFKI
Springer Ferenc	IIFKI
Szilágyi Gyula	Please Kft.
Telbisz Ferenc	KFKI
Tóth Beatrix	IIFKI

(Szabó Csaba elfoglaltsága miatt nem tudott résztvenni az ülésen.)

1. VARHATÓ VÁLTOZÁSOK AZ EURÓPAI HALÓZATI ARENABAN

Jelenleg Európában a kutatói szintén megjelenő jelentősebb szervezetek: EARN, RARE, COSINE, Hepnet, Eunet, IXI. A fő trend: hogyan lehetne Európában összefogni ezeket az erőket és egy irányba haladni.

EARN: francia törvények szerint bejegyzett "association", amelynek tagjai intézetek. Gyakorlatilag mégis országok a tagjai, mert a tagok az intézetek összessége országonként.

Az EARN nemcsak szervezet, hanem egy hálózat is, amelyen a NJE (Network Job Entry) protokoll fut az alatta lévő bármilyen protokoll választékon, s ezen valószínűleg meg minden alkalmazást.

Az EARN most saját infrastruktúráját kiterjeszti úgy, hogy a TCP/IP-re egyre inkább alapoz. Megengedi azt is, hogy a fizikai erőforrásait (elsősorban a vonalakat) más szolgáltatások is igénybe vehessék (line sharing procedure).

RARE: user group, az európai kutatói hálózatok szövetsége.

COSINE: Az Európai Közösség az EUREKA-n belül elindította a COSINE projektet, s tervezés és menedzselés feladatát rábízta RARE-re. A COSINE projekt 1992 év végén zárul. A zárást úgy tervezik, hogy létrehoznak egy Operational Unit nevű szervezetet (lesz stábja, részvényei stb.), s a jövőben ez fogja azokat a globális európai szolgáltatásokat nyújtani, amelyek most kísérelti jelleggel futnak a COSINE keretein belül.

Az Operational Unit a tervek szerint 1992-től kezdve fog működni. Ez azért lényeges számunkra, mert ez a szervezet a nemzeti kutatói hálózatokkal fog szembeállni. Egyebek között ezért is hozzuk létre a HUNGARNET-et, ami a teljes akadémiai közösséget képviselheti az Operational Unitnál.

A tervezett szolgáltatások:

- európai multiprotokoll backbone (X.25, TCP/IP és OSI),
- TCP/IP network management szolgáltatása (RIPE/NCC),
- EARN/NJE szolgáltatások,
- X.400,
- directory, information database szolgáltatások.

A fenti szolgáltatások igénybevétele várhatóan 100000 ECU évente egy 64 kbps sebességű intrerfész esetén.

COSINE.

A COSINE keretében szolgáltatást nyújt az európai X.25 gerinc-hálózat az IXI. A COSINE keretén belül folyt az X.400 minta-projekt, aminek szolgáltatásszerű nyújtását átvette a svájci SWITCH. Elindult CONCISE nevű információs projekt is.

Az IXI-vel kapcsolatban a következő problémák merültek fel: az interfész max. 64 kbit/sec lehet, valamint Európában is egyre jobban terjed a TCP/IP. Ezért 1992-től létrejön az EBONE 92: 1992-ben létrehozunk egy nagysebességű TCP/IP backbone-t, legalább 4 csomóponttal. Ennek két csomópontjából 2 db 2Mbit/sec-es vonal fog az USA-ba menni. Ahhoz, hogy valaki a backbone csomópontja legyen, két feltételnek kell eleget tenni:

- 2 kapcsolata legyen a partnerekkel,
- a kapcsolat min. sebessége 512 kbit/sec legyen.

A TCP/IP megnyílt számunkra: a CERN-ből az USA felé menő, az IBM által fizetett EASINet vonalra ráengedték Magyarországot. Ezt a szolgáltatást azonban nem terjeszthetjük széles körben, mert a SZTAKI-LINZ közvetlen összeköttetés sebessége csak 9600 bps. Elsősorban kísérletezésre, a meglévő TCP/IP hálózatok regisztrálására és a SMTP mail forgalom bonyolítására lehet felhasználni.

A múltkori MT ülésen már tárgyaltuk, hogy S. Goldstein (NSFNET) szerint Csehszlovákiának, Lengyelországnak és Magyarországnak egy közös backbone-t kellene létrehozni. Lengyelországról nem tudunk semmit. Csehszlovákia saját 64 kbit/s-es, akadémiai backbone-t épít.

A MT felkéri a Please Kft.-t, hogy mérje fel: lesz-e optikai hálózat Lengyelország ill. Csehszlovákia felé, illetve analóg útra kényszerülünk. Mi ennek a hálózatnak a topológiája?

Ugyancsak a múltkori MT ülésen tárgyaltuk az Ausztria felé menő 64 kbit/s-s vonal lehetőségeit. Ausztria még nem kötelezte el magát Magyarországon senki felé sem. Linzi partnerünk (EARN csomópont főnöke) felajánlotta, hogy a CISCO routerén ad egy portot Magyarországnak, és ingyen elviszi a TCP/IP forgalmat a CERN-be (az EARN-höz hasonlóan.)

MT DÖNTÉS: A MT javasolja az OB-nak, hogy induljunk el Linz felé egy digitális, 64 Kbit/s-es vonallal. Ezen a vonalon vigyük el az EARN, Eunet és a TCP/IP forgalmat, az IXI forgalmat pedig az ACONET-en keresztül.

Az ACONET: az osztrákok belső hálózata, amelyen keresztül X.25 kapcsolatot tudnak tartani az IXI felé.

A PHARE 2.4 mECU-t ajánlott fel a kelet-európai információs infrastruktúra fejlesztésére. Ebben az EUREKA COSINE programjáról, az IXI kapcsolatról és a kelet-európai backbone-ról van szó, de a TCP/IP-t nem említi.

2. AZ IIF PROGRAM 1991-93 ÉVI MŰSZAKI FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Elkészült az IIF műszaki fejlesztési koncepció átfogó anyaga, ehhez mellékletként csatoljuk az egyes témák részletes koncepcióját (ezeket még ki kell dolgozni).

Nagy Miklós közölte, hogy amíg a koncepció nem készül el, addig új fejlesztési feladatok finanszírozására az 1991. évi források nem nyithatók meg.

2.1 Az átfogó koncepció

A beterjesztett koncepciót a MT átnézte és kijavította. A javított változatot 1991. november 18.-án, hétfőn szétküldjük az MT tagjainak. A további javításokat egy héten belül kérjük ELLA-n.

2.2 Könyvtári és adatbázis koncepció

A fenti témák kidolgozására alakult egy munkacsoport. Ebben a témában két anyag került az MT elé, azért, hogy akik hozzá kívánnak szólni, megtehessék.

Az adatbázis témában december közepére készüljön el egy egységes tervzet, amit egy kibővített MT ülésen részletesen megvitatunk. (Tóth Beatrix)

A könyvtári fejlesztésekkel már több bizottság foglalkozott, s most létrejött egy olyan bizottság, ami a fejlesztési terveket összefogja. Ezért az MT feleslegesnek tartja egy újabb munkacsoport felállítását, s ehelyett az IIF delegálni szeretne a fentemlített bizottságba néhány embert.

Készüljön el egy problémafeltáró és vitaindító anyag könyvtári témában az IIF koncepcióhoz. (Jeszenszky Edit).

Az IIF közösség felé javasolt adatbáziskezelő kérdésében még nincs döntés, javaslatok beérkeztek. A döntés során a munkacsoport vegye figyelembe az IIF központi nagygépét, az eddigi szolgáltatókat, az egyetemek IBM 3090-es gépét és egy esetleges új gépet. Arra a jövőben sem számíthatunk, hogy minden adatbázis-építőnek lesz szolgáltató gépe, ezért egy központi szolgáltatógépre feltétlenül szükség van.

A javasolt rendszerekkel kapcsolatban le kell írni, hogy melyik rendszer mire jó, mi az előnye a többivel szemben, mennyibe kerül, milyen gép kell hozzá, mik a rendszer karakterisztikus jellemzői, stb.

A PHARE keretén belül beérkező UNIX szerverekhez (ELTE, Pécs, Szeged, Veszprém) szükséges adatbáziskezelőkről sem szabad elfelejtenie.

Készüljön áttekintés arról, hogy az előző fázisban felépült adatbázisokkal mi történt.

Az IBM AI közponból meg kell hívnunk Daruházi Lászlót, hogy az ottani fejlesztési terveket megismerjük.

3. TRILLA

Kiss István írásos véleményét az MT tagoknak elküldte. A program jó, a megvételéhez két feltételt kell szabni:

- legyen dokumentáció,
- DECNET DOS-os és Novell-es környezetben is fusson.

Ezenkívül jó lenne egy angol változat is. A megvételében az MT-nek kell döntenie.

A megbeszélés során felmerült, hogy a MT nem tudja az ELF-ről és a PETRA-ról, hogy mennek-e DECNET DOS-os környezetben. A szept. 26.-i MT ülés óta javítások történtek. Tisztázni kell a helyzetet.

Az MTA SZTAKI ASZI vállalja fel a dokumentáció elkészítését, és a TRILLA DECNET DOS-os környezetbe való átültetését. A többletmunkák felvállalása miatt készüljön új árajánlat.

4. AZ ALKALMAZÓI TANACS ALAKULÓ ÜLÉSE

Az AT 14 tagú elnöksége november 5.-én megtartotta alakuló ülését. Két társelnök: Gordos Géza és Kolosi Tamás. Tagjai: Balla László, Deák János, Demetrovics János, Garab Kinga, Harnos Zsolt, Havass Miklós, Horányi Özséb, Horváth Tibor, Karmos György, Nagy Miklós, Nyakóné Juhász Katalin, Rózsa György. Titkárok: Baumann Ferenc, Springer Ferenc.

Felkérték Csaba Lászlót, az MT elnökét és Nagy Miklóst, az IIFKI vezetőjét, hogy állandó meghívottként vegyenek részt az üléseken. Ha az MT kéri, az AT egyik elnöke is eljön az MT üléseire. Az AT kéri az MT üléseinek emlékeztetőit.

Kialakították az AT munkarendjét: a 300 csatlakozó intézményt 14 csoportba osztották, minden egyes csoportot egy elnökségi tag képviseli.

Az MT által előkészített IIF pályázatot az AT is megvitatta. A pályázat kiírását az AT az OB elé terjeszti. A pályázat benyújtásának határideje: dec. 6. Az eredményről dec. 31.-ig értesítenek mindenkit.

Az értékelő bizottságba az MT Bohus Mihályt, Kiss Istvánt, Springer Ferencet és Telbisz Ferencet delegálja.

Az MT által felvetett két kérdésben döntő szerepet játszott a kérésre. A jövőben az IIF csak olyan adatbázis-építéseket támogasson, amely felhasználó-barát kezelői felülettel rendelkezik.

2) A kutatásnyilvántartás ügyének megoldására egy 5 fős bizottságot kért fel az AT, amely bizottság év végéig egy koncepciót dolgoz ki.

5. PHARE tender

Az első PHARE tender értékeléséhez kiegészítő értékelést kell fűzni.

6. SIEMENS KÖZPONT BEKAPCSOLÁSA

Szilágyi Gyula ismertette a magyar X.25-ös hálózat helyzetét. A múltkori megbeszélés óta kiderült, hogy az IIF hálózati címeket nem kell megváltoztatni az új központ bekapcsolásával, s az alá-címzéssel sem lesz gond. A megoldás lényege: a SOKBOX-ban minden 28.-cal kezdődő cím ezután 128.- lesz. A külföldi hívások a SIEMENS központon fog keresztül fognak menni.

A SIEMENS központban lesznek 64kbit/s-es trónkók. A 64kbit/s-es előfizetői interfész is elképzelhető. (MTA SZTAKI vagy az IIFKI a Kft 4381 gépéhez rendeljen meg ilyen interfészt.). Az új SIEMENS központ dec. 1.-ig elindul.

Az MT kérte Szilágyi Gyulát, hogy az alapvető műszaki jelzetességekről a későbbiekben adjon tájékoztatást, ilyenek: window-size selection, delivery confirmation stb.

Az X.25-höz a telefonos hozzáférés lényegesen javulni fog. 5 (vagy 7) körzetet alakítanak ki, ahol lesz telefonos elérés (Budapest, Debrecen, Győr, Miskolc, Szeged és esetleg Székesfehérvár, Szolnok). A hívószámhoz fix körzetszám (21) tartozik majd. A távbeszélőhálózat ki- és behívási lehetőséget fog nyújtani. Megoldják az aszinkron (300-2400 baud) és szinkron átmenetet. A postai oldalon MNP modem lesz. A beindulás időpontja 1992. I. félév.

Nemzetközi kapcsolatok: az osztrák posta és a RADAUS felé 2-2 9600 baud-os trónk lesz. Németország (esetleg Ausztria) felé terveznek egy 64 Kbit/s-es digitális vonalat.

Végberendezések elfogadása: PLEASE Kft. vásárolt egy NET2 műszert, a szoftver is hamarosan megérkezik. (Ez egy elfogadott X.25-ös teszter.) A NET2 groupban vizsgált eszközöket a PLEASE is el fogja fogadni.

7. A LEGKÖZELEBBI ÜLÉS

1991. december 11.-én, szerdán 14 órakor

lesz az MTA SZTAKI-ban (1132 Victor Hugo u. 18-22. I.em. 172.). A szétküldésre szánt anyagokat dec. 9. (hétfő) 10 óráig küldjék el az 515-ös ELLA postafiókra.